

Výchozí text

Vždycky jsem si říkal, že naše rodina není úplně normální. Můj otec (inženýr výpočetní techniky), matka (středoškolská učitelka na rodičovské dovolené), starší sestra (lékařka v místní nemocnici), starší bratr (inženýr elektrotechnik), já (žák 3. ročníku gymnázia) a benjamínek naší rodiny, skoro tříletá sestra. Když se k nám přidají matčini rodiče a otcova podnikavá sestra, nevěští naše výlety nic dobrého a nudu při nich určitě nezažijeme. Ale tento výlet předčil všechna má očekávání.

(Didaktis)

Zpracování: jako vypravování příhody, kterou jste zažili se svou rodinou (funkce výchozího textu je inspirativní)

Vzorová písemná práce

Nezapomenutelný Janohrad

Nezadržitelným tempem se blížily prázdniny a pro moje rodiče nastalo nejkrásnější období roku. Rodinnou dovolenou a společné výlety považovali za to nejlepší, co mohli svým čtyřem dětem (tedy mně, dvěma sestrám a bratrovi) poskytnout.

Připočteme-li k tomu skutečnost, že je moje matka středoškolská učitelka na rodičovské dovolené (tedy podnikavá žena disponující volným časem na plánování rodinných výletů) přesvědčená o tom, že co člověk viděl a zažil, mu nikdo nevezme, umíte si jistě představit, jak takové rodinné výlety a dovolené vypadají.

I letos nás proto čekala výprava za krásami naší vlasti. Babička s dědou (tedy matčini rodiče) nám již o Velikonocích sdělili, že se moc těší a jsou zvědaví, kam tentokrát vyrazíme.

„Lednicko-valtický areál,“ nebralo jásání matky konce a já jsem se zděsil. Vždyť tam jsme byli tolikrát a vždycky to znamenalo moře našlapaných kilometrů (a to pěšky i na kole), hořekoval jsem v duchu. Matka ovšem okamžitě dodala, že je tam ještě spousta míst, která jsme neviděli, a její nadšení neznalo mezí.

A tak jsme se všichni těšili a své zaujetí dávali patřičně najevo. Ve stanovený den jsme byli všichni připraveni a vyrazili jsme směr Lednice. Ubytování v penzionu pro naši početnou výpravu zajistila matka a naše čtyři auta obtěžkaná batožinami a koly zabrala téměř celé parkoviště.

Večerní rodinné setkání nad mapou. Prohlídka zámku byla naprostou samozřejmostí, sice jsme ho už viděli tisíckrát, ale bez toho by smysl naší výpravy nebyl naplněn. „Janohrad!“ rozhodla matka. „Ten jsme ještě neviděli a po prohlídce zámku ho určitě zvládneme!“

A druhý den to martyrium začalo. Nesnesitelné vedro už od rána. Přes třicet stupňů ve stínu. Všude plno lidí, do toho naše vše organizující matka. Zámek, jeden okruh, skleník, oběd (jediné pozitivum celého dne), další okruh, minaret a na závěr ten dlouho očekávaný Janův hrad.

„Na konci Lednice je vpravo odbočka. To zvládneme pěšky,“ zavelí matka, „auta tam stejně nesmějí.“ A tak se tam vydáváme po svých. „Je to jen něco málo přes kilometr,“ utěšuje nás vedoucí výpravy, když v půl čtvrté vyrazíme.

Po deseti minutách nás míjí první auto. „Byl tam zákaz vjezdu,“ odtuší matka. Druhé auto. „Určitě tam byl.“ Hledá záchranu u otce, který celý splavený nese na zádech nejmladšího člena rodiny. Třetí, čtvrté, páté. To už nám do smíchu není. Jdeme v tom strašném vedru přes půl hodiny a otáčíme se na matku, že ten kilometr je nějaký dlouhý. Další půlhodina nekonečné cesty po rozpálené asfaltce. A kolem nás sviští auta s odpočatými turisty.

Nebudu vás napínat. Po víc než hodinové cestě jsme dorazili na místo. Janův hrad byl zavřený, takže jsme si dali pod stromy svačinu a stejnou, nekonečnou cestou se ploužili zpět. Na parkovišti jsme zjistili, že si matka spletla označení a zákaz vjezdu byl na vedlejší silnici. A že na Janův hrad to od našeho auta bylo 5,9 km. Do penzionu jsme dorazili zcela zničení z horka. A mámin závěr? Janův hrad prý musíme rozhodně vidět, a to ještě tuto dovolenou. Výletům zdar a s naší rodinou zvlášť!

Tohle se nemělo stát!

VÝCHOZÍ TEXT

Kdyby člověk od mladosti až do stáří svého zapisoval všechny poklesky a hlouposti, kterých se dopustil, měl by každý velkou knihu...

(Josef Jungmann, Zápisky, upraveno)

Zpracování: vypravování o tom, jak jste udělali něco, co vás následně mrzelo

Tohle se nemělo stát!

Kdo z nás někdy neudělal chybu? Takový člověk snad vůbec neexistuje. Děláme chyby stále a bohužel je stále dělat budeme, ať se poučíme nebo ne, protože vždycky přijdou chyby jiné. Už když se narodíme, je náš život poznamenán chybami. Třeba saháme na horký sporák, i když nám táta říká "heiss". A i když se poučíme, že na horké se nesahá stejně přijde něco dalšího, kdy zase uděláme něco, co nás potom bude mrzet.

Když jsem byla malá, tak jsem si přála, aby se dal vrátit čas a já jsem mohla všechno, co mě mrzí udělat znovu a správně. Nikdy bych nejela na kole, když jsem to neuměla, a pak jsem spadla. Nehádala bych se s babičkou a mámou. Neopisovala bych z taháku, ale naučila bych se danou látku sama. Za těch mých 18 let toho bylo, co bych nejradši vymazala. Bohužel to ale nejde. Takže jsem se snažila aspoň ze svých chyb a prohřešků se poučit. Dle mého názoru, když nějakou chybu spácháme jako malé děti nebo dospívající, není to tak hrozně jako když chybu spácháme jako dospělí. S naším věkem roste totiž i závažnost našich prohřešků a chyb. Můžu třeba nechtěně otěhotnět, opustí mě partner a já pak můžu zvolit interrupci jako řešení. Nebo začnu brát drogy. Nebo dostanu řidičák, ale nebudu jezdit jako spořádaný řidič, přemluví mě kamarádi, budu řídit s alkoholem za volantem a bouračka je nevyhnutelná. To jsou chyby, které asi neudělám když je mi teprve deset. Každému je asi ale jasné, že jsou závažné s porovnáním s rozbitým oknem. Čas pline jako voda - jak se říká - a my se stále dopouštíme chyb. Velkou roli v našem životě hrají rodiče. Jsou sice náš vzor, ale často si říkáme, že tohle my určitě dělat nebudeme. Třeba se nám nelíbí vztah mezi nimi a říkáme si, že takovýhle vztah by jsme nechtěli, a že my se vdáme z lásky. Moje máma se vdala už ve dvaceti, měla rychle 3 děti, nic si neužila a jen se honila, aby vydělala nějaké peníze. Je smutná a myslím, že na ní úplně pasuje zmíněný citát a názor práce. Je na všechno sama a možná kdyby mohla vrátit čas tak by se určitě nevdávala tak brzy.

Nejhorší je, že si všechno uvědomíme až pozdě, neposloucháme ničí rady ani ty dobře míněné. Říká se že chybama se člověk učí. Tak se by jsme se měli snažit, aby ty chyby byly co nejmíň tragické a nezasáhli pokud možno ostatní hlavně děti.

Tohle se nemělo stát!

VÝCHOZÍ TEXT

Kdyby člověk od mladosti až do stáří svého zapisoval všechny poklesky a hlouposti, kterých se dopustil, měl by každý velkou knihu...

(Josef Jungmann, Zápísník, upraveno)

Zpracování: vypravování o tom, jak jste udělali něco, co vás následně mrzelo

Mříže, úzký pruh světla, vířající stěny, tvrdý kavalec, všudy-přítomný pach nikdy nemytých záchodků, pot spolčnicka, jehož jsem si nevybral. Každou noc nespím. Sedím, poslouchám zvuky na chodbě, v hlavě se mi dokola mihají stále stejné myšlenky. Závidím pravidelně oddechujícím spáčům, já bohužel takové štěstí nemám. A zřejmě už nikdy mít nebudu. Zůstanu sám, nezbarím se těch myšlenek rozleptávající mně jako kyselina.

Už jsem tu rok. Ráno se zvednu, nahlásím se, sním podanou šlichtu a čekám na vycházku. 240 kroků měří jedno kolečko. Každý den ho obejdu pětkrát. Za ten rok už jsem to přestal počítat. Někdo se honí za míčem, někdo sedí a kouří. Výborně strávenej čas. V koutě probíhají obchody, jasně, že pokoutně. Kšeftuje se se vším a všichni dělají, jako že to nevidí. Čas od času se vedou řeči. Hlavním tématem jsou variace na "já jsem nevinnej". Jasně, to jsme tu všichni. Jak jinak. Taky jsem si občas přihodil. Dobře ale vím, že jsou to jen kecy. A pokaždé, když se k hovoru přidám je mi ze sebe špatně. Ještě hůř než obvykle.

Co se to stalo, Sáro? Tak hrozně mi chybiš, tak hrozně bych chtěl vrátit čas. Pár piv a vodka. Úsměv hozenej na kámoše, úsměv, kterej já už dlouho neviděl. Ruka, co se odtáhla, když jsem ji chytil. Pohled skrz mě, jako bych vůbec nebyl, neexistoval. Nůž ležel na kuchyňské lince. Ten nůž, kterým jsi krájela chleba k večeři. Já to nechtěl. Prostě tam byl, až příliš blízko, až příliš se nabízel.

Možná jsi mi už odpustila. Možná mi odpustí i Bůh. Ale to je jedno: Z toho pekla, kde teď jsem se nikdy nedostanu. Nikdy nepřestanu litovat.

4

Tipoval bych ho spíš na prášky

Když ještě jednou, tak ještě jednou, já nemám co skrývat, já si stojím za svým. Já vždycky říkám: Nebát se a nekrást. Bejt rovnej.

Samozřejmě že k věci. Já jenom k věci. Kokrda, co jenom o něm? Podívejte. Kluk to byl divnej. Nemastnej, neslanej. Třeba když jsem na něho řval, tak se mi nedíval do očí. A to mě dovede vytočit, když se mi nedíval do očí, to nemá čistý svědomí. No uznejte.

Ale no tak řval. To jsem se nevyjádřil přesně. Když jsem s ním vedl výchovný pohovor. Edukační tento. Já mám pedagogické minimum na pedagogické fakultě, já vím, o čem mluvím.

Takže: Když jsem na něho... vedl edukační pohovor, tak se mi buďto nedíval do očí, anebo se zas díval, ale tak nějak zvláštně, jak dobrman mojí tchýně, s odpuštěním, tak se mi díval do očí. A tak se mi žádněj buzík nebude dívat do očí, já jsem to té staré rachomejtli říkal, ať se mi tak nedíval do očí, nebo ho nakopnu.

Jaké staré rachomejtli? No tchýni přece!

Ale no tak říkal jsem mu buzík, říkali mu tak všichni učni. Prej to snad měl i v papírech, říkal vrchní mistr.

Něčeho zvláštního jsem si teda nevšiml. Akorát že po přestávce byl vždycky zvalenej jak dobytek, někdy i mokrej byl, jako kdyby pochcanej. Fujtajbl buzík.

Jo tak co se dělo v šatně nebo na haj... záchodě nevím, já mám na přestávky svůj kabinet, kde si dám cigárko, když už ve společných prostorách kouřit nesmíme.

Ale jo, to jo, sranda s ním byla. Kolikrát jsme se mu všichni nasmáli, buzíkovi, ale že by mu předloktí až do masa spálili o ústřední topení, to mě nikdo nehlásil. A že by ho k něčemu nutili nebo dokonce šikanovali tento, tak to mně tuplem nikdo nehlásil.

Kdyby to byl můj syn? Tak to bych ho natotata vykopl z baráku, my jsme slušná rodina. Vždyť oni by se snad chtěli i navzájem ženit, ještě že jim to ten Klaus nepodepsal. Náš farář je taky proti.

Podívejte, jestli už nic dalšího nemáte, já musím do výuky. Zkontrolovat učňům postup práce. A jak se to tento? No, jak se...

Kde přišel k pistoli? Ježkovy oči, co kdyby s ní postřelil řádného člověka? Třeba mě. To je dnes mládež, uznejte, to za Husáka nebejvalo, dej mu pámbu věčnou slávu. Vždyť v pivnici zachránil nějakěj svatej oltář, četl jsem. Vidíte, to bych do něj neřekl, pistolí. Pistolí se střílej chlapi, ne? Tipoval bych ho spíš na prášky.